

Protokoll

Samisk kirkeråd (SKR)

20. – 21.09.2012

Tromsø

Til stede:

Anne Dalheim, leder
Ingar Nikolaisen Kuoljok, nestleder (kun 20.09)
Liv Eli Holmestrand
Linn Ellen Kristina Bientie Sivertsen
Jovna Z. Dunfjell (kun 20.09)
Tor Berger Jørgensen
Mareno Mikkelsen – varamedlem (kun 21.09)
Kirsten Isaksen – varamedlem

Forfall:

Mari Helander
Rolf Johansen

Fra Sekretariatet:

Tore Johnsen
Asta Johnsen
Maria R. Steinsvik
Jens-Petter Johnsen (kun 20.09)

Andakt

Rådsmøtet ble åpnet med andakt på torsdag og fredag. Ingar Nikolaisen Kuoljok hadde andakt første dag, og Tore Johnsen ledet andakten andre møtedag, samt avsluttet rådsmøtet med å lese velsignelsen.

Samisk-norsk kveldsgudstjeneste med samtale

20. september ble det holdt samisk-norsk kveldsgudstjeneste i Elverhøy kirke. Under kirkekaffen ble det samtale om «Kirka og det samiske i Tromsø». Ca. 40 personer var møtt fram.

Saksliste:

- SKR 11/12: Konstituering
- SKR 12/12: Gjennomgang av statutter for SKR
- SKR 13/12: Protokoller

- SKR 14/12: Referatsaker
- SKR 15/12: Orienteringssaker
- SKR 16/12: Samisk menighet i sørsamisk område – evaluering av forsøk
- SKR 17/12: Sørsamisk prøvesalmebok
- SKR 18/12: Høringsnotat – forslag til endringer i Kirkeloven og i valgordning for de kirkelige valg (demokratireformen)
- SKR 19/12: Evalueringsnemnda – orientering om nemnda og arbeidet
- SKR 20/12: Trosopplæringsreformen – status 2012
- SKR 21/12: Liturgi for velsignelse av hus og hjem
- SKR 22/12: Romfolket og kirken
- SKR 23/12: Møteplan for Samisk kirkeråd 2013
- SKR 24/12: Samiske kirkedager 2013 – orienteringssak
- SKR 25/12: Kyrkja 18 – 30
- SKR 26/12: Tilleggssaker:
- Bevaring og utvikling av det nordsamiske åndelige språk
 - Håndteringen av møtet mellom muslimer og kristne

SKR 11/12 Konstituering

Sammendrag

I henhold til Samisk kirkeråds statutter § 6 skal Samisk kirkeråd selv velge nestleder for en periode på to år. Samisk kirkeråds leder møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett, og nestlederen er dennes vararepresentant i Kirkerådet.

Av Samisk kirkeråds statutter § 7 fremgår det at rådet kan ha et arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder, samt ett medlem, og to vararepresentanter. Ifølge statuttene trer arbeidsutvalget trer sammen etter behov og treffer avgjørelser i saker delegert fra rådet.

Det er ved begge valg naturlig at det tas hensyn til kjønnsbalanse og balansering av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk representasjon.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd velger for perioden 2012 - 2013

- Ingar N Kuoljok som nestleder

2. For samme periode velges et arbeidsutvalg bestående av:

- Leder: Anne Dalheim

- Nestleder: Ingar N. Kuoljok
- Representant: Linn Ellen Kristina Bientie Sivertsen

Som vararepresentanter til arbeidsutvalget velges:

- Liv Eli Holmestrand
- Jovna Zahkarias Dunfjell

SKR 12/12 Gjennomgang av statutter for SKR

Sammendrag

Samisk kirkeråd er et av tre sentralkirkelige råd nedsatt av Kirkemøtet. Rådets mandat og virksomhet er definert i rådets statutter. Det er naturlig at et nyvalgt Samisk kirkeråd foretar en gjennomgang av statuttene for å bevisstgjøre seg på rådets mandat og oppdrag.

Vedtak:

Samisk kirkeråds statutter ble gjennomgått og diskutert.

SKR 13/12 Protokoller

1. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 08. – 09.03.2012 i Oslo.

Vedtak:

Samisk kirkeråd godkjenner protokollen.

SKR 14/12 Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Kirkerådet 15. – 16.03.2012 i Kirkens hus
2. Protokoll fra møte i Kirkerådet 02. – 03.05.2012 på Losby Gods
3. Protokoll fra telefonmøte i Kirkerådets arbeidsutvalg 22. og 27.06.2012 i Kirkens hus
4. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29.02 – 01.03.2012 i Kirkens hus
5. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29. – 30.05.2012 i Kirkens hus
6. Referat fra møte i Samiske kirkedagers ungdomskomite 03. – 04.09.2012 i Mo i Rana

Vedtak:

Samisk kirkeråd tar referatsakene til orientering.

- 1) Muntlige orienteringer fra generalsekretæren
- 2) Sju tips for godt styrearbeid
- 3) Brev av 22.06.12 fra Bispemøtet vedr. oppnevning av biskoper til de sentralkirkelige råd for perioden 2012 – 2016
- 4) Brev av 29.03.12 vedr. oppnevning av representant og vararepresentant til Samisk kirkeråd for perioden 2012 – 2016
- 5) Epost av 09.05.12 og 25.06.12 fra Sametinget vedr. markeringen av 200-årsjubileet for Grunnloven
- 6) Sluttrapport for Utvalg for samisk kirkeliv i perioden 2008 – 2012
- 7) Referat fra telefonmøter i arbeidsutvalget for samisk kirkeliv i Sør-Hålogaland 12.03.12 og 08.05.12
- 8) Samiske kirkedager 2013:
 - Invitasjon av 31.08.12 fra SKR og Sør-Hålogaland biskop til biskopene i Norden og Russland for å delta under Samiske kirkedager i Mo i Rana 09. – 11.08.13
 - Brev av 06.06.12 fra Norsk Kulturråd vedr. søknad om støtte til Frode Fjellheims musikkverk under Samiske kirkedager
 - Referat fra programkomitemøtet 23.04.12 i Gardermoen vedr. Samiske kirkedager 2013
 - Innkalling til møte 03. – 04.09.12 i underkomiteene for Samiske kirkedager i Mo i Rana
 - Referat fra gudstjenestekomitemøtet 03. – 04.09.12 i Mo i Rana
 - Tilsagn om tilskudd av 12.09.12 fra Nordland fylkeskommune til Samiske kirkedager
- 9) Invitasjon av 05.07.12 fra SKR og Nord-Hålogaland biskop til nasjonal jubileums-gudstjeneste for samisk kirkeliv 11.11.12 i Tromsø
- 10) Brev av 23.05.12 fra FAD vedr. tilleggsbevilgning til Dnk i forbindelse med markering av ettårsdagen for 22. juli 2011
- 11) Referat fra planleggingsmøtene 23.03.12 og 26.04.12 om årboka 2013
- 12) Utdanning av samisk ungdom til tjeneste i Dnk:
 - Brev av 21.03.12 fra KR til Lotteri- og stiftelsestilsynet vedr. opphevelse og avvikling av Stiftelsen utdanning av samisk ungdom til tjeneste i Dnk
 - Brev av 28.03.12 vedr. årsregnskap om opphevelsen av stiftelsen
 - Brev av 11.06.12 vedr. vedtak om sletting av stiftelsen fra registeret
- 13) Referat fra bibeloversettelsesseminar 08. – 09.05.12 i Tromsø
- 14) Kopi av brev av 04.07.12 fra SH bdr. til Svenska Bibelselskapet vedr. lulesamisk bibeloversettelse og innspill på samiske ressurspersoner
- 15) Uttalelse fra lulesamisk språkkonferanse 16. – 17.02.12 i Jokkmokk og tilbakemelding fra SKR
- 16) Tilstandsrapport for Den norske kirke 2012 (sendt kun pr. email)

- 17) Forespørsel av 15.05.12 fra Senter for samiske studier, UiT om SKR kan stille med kandidat til fagrådet for «Forum for urfolksspørsmål i bistanden» og svarmail fra SKR samt endringsavtale 2012 og plan for forumet av 08.05.12.
 - Email av 14.09.12 fra Senter for samiske studier vedr. Forumkonferansen 16. - 17.10.12 i Tromsø
- 18) Invitasjon av 03.07.12 fra Utenriksdepartementet til seminaret «Extractive Industries and Indigenous Peoples» 10.09.12 i Tromsø
- 19) Tjæresandsaken:
 - Vi eier Statoil – info om tjæresandturneen 02.05 – 14.05.12
 - Brev fra Besteforeldreaksjonen av 17.04.12
 - Brev av 14.05.12 fra Sametinget vedr. Statoils engasjement i Alberta, Canada
 - Brev av 24.05.12 fra Sametinget vedr. tilskudd i forbindelse med indianerleder Francois Paulettes besøk i Sápmi
 - Brev av 11.04.12 til Sametinget og svarbrev av 07.05.12 vedr. tilskudd til artisthonorar ifm. solidaritetskonsert under oljesandturneen
- 20) Informasjon om seminaret «Grubvrytningens konsekvenser for urfolk i Colombia och i Sverige» 08.09.12 i Malmø
- 21) Informasjon om WCC's konsulent Maria Chavez Quispes bortgang
- 22) Brev av 03.07.12 fra WCC vedr. urfolks teologi konferanse 16. – 20.09.12 i Taiwan
- 23) Avisutklipp
- 24) Invitasjon til SANKS-konferansen 2012 i Karasjok 30. – 31.10.12
- 25) Invitasjon til seminar om mineralvirksomhet i samiske områder 27.09.12 i Karasjok
- 26) Referat fra møte om utdanning vedr. religion og tro i Sápmi 29.02.12 i Tromsø

Vedtak:

Samisk kirkeråd tar sakene til orientering.

SKR 16/12 Samisk menighet i sørsamisk område – evaluering av forsøk

Sammendrag

Forsøk med samisk menighet i sørsamisk område ble etablert av det daværende Kultur- og kirke departementet med virkning fra 1. januar 2009. Forsøksordningen utløper ved utgangen av 2012. Da forsøket ble etablert ba departementet om at Samisk kirkeråd evaluerte forsøket i samråd med Nidaros bispedømmeråd.

I møte 8. juni fattet Nidaros bispedømmeråd følgende vedtak i saken:

«Nidaros bispedømmeråd har evaluert ordningen med samisk menighet i sørsamisk språkområde. Bispedømmerådet mener at forsøket har vært vellykket og viser at det nå er riktig og viktig at forsøket gjøres permanent. Evalueringen har dessuten vist behov for økte ressurser knyttet til stillingen som daglig leder.

På denne bakgrunn ønsker Nidaros bispedømmeråd å søke Fornyings-, Administrasjon- og Kirke departementet om at forsøket gjøres til en permanent ordning fra 1 januar 2013»

Vedtaket er oversendt Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i brev av 25. juni d.å. med kopi til Samisk kirkeråd.

Vedtak:

Samisk kirkeråd slutter seg til Nidaros bispedømmeråds evaluering av ordningen med samisk menighet i sørsamisk område. Etableringen av Saemien åålmege / Samisk menighet i sørsamisk område har bidratt til en svært positiv utvikling i sørsamisk kirkeliv den siste 4-årsperioden. Samisk kirkeråd mener det er viktig at menigheten nå gjøres til en permanent ordning.

Nidaros bispedømmeråd peker på behovet for økt ressurs til stillingen som daglig leder i Saemien åålmege. Samisk kirkeråd vil i tillegg understreke viktigheten av at en 100 % sørsamisk språkmedarbeiderstilling blir opprettet som forutsatt i Strategiplan for samisk kirkeliv. Det finnes ingen språkstilling for sørsamisk språk i Den norske kirke, og Saemien åålmege vil være den viktigste arenaen for å styrke kirken som arena for sørsamisk språk. En betydelig del av stillingens virkeområde vil høre inn under Saemien åålmege.

Samisk kirkeråd anbefaler at Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet gjør Saemien åålmege / samisk menighet i sørsamisk område til en fast ordning fra 1. januar 2013.

SKR 17/12 Sørsamisk prøvesalmebok

Sammendrag

Arbetsgruppen for sydsamisk musikkprosjekt har oversendt invitasjon til Samisk kirkeråd i Den norske kirke og Samiska rådet i Svenska kyrkan om å gå inn i deleierskap i Det sydsamiske musikkprosjektet samt utse to faste representanter og en vararepresentant til styringsgruppen for delprosjektet sørsamisk salmebok. Prosjektet har tre delprosjekter: ungdomsprosjekt, sørsamisk salmebok og voksenkor. Samisk kirkeråd vurderer kun sørsamisk salmebok som aktuelt.

Samisk kirkeråd har et ansvar for utgivelse av liturgier og salmebøker på samiske språk. I dag foreligger ca 45 sørsamiske salmer, og det er grunnlag for å arbeide i retning av en sørsamisk salmebok. Det er ikke realistisk at en salmebok ferdigstilles før tidligst 2014. Det er konkrete avklaringsbehov knyttet til prosjektet før Samisk kirkeråd bør inngå i et bindende samarbeid. Samisk kirkeråd har begrensede økonomiske og administrative ressurser til disposisjon i 2013 grunnet Samiske kirkedager.

Vedtak:

Samisk kirkeråd er glad for initiativet fra arbeidsgruppa i det sørsamiske musikkprosjektet med henblikk på å utgi en sørsamisk salmebok. Samisk kirkeråd slutter seg

til saksfremleggets anførte behov for avklaringer før rådet vurderer å gå inn i et bindende samarbeid om en sørsamisk salmebok. Sekretariatet bes om å formidle dette tilbake til initiativtakerne og Samiska rådet i Svenska kyrkan med sikte på å få saken tilbake til ny behandling på rådsmøtet november 2012.

SKR 18/12 Høringsnotat – forslag til endringer i Kirkeloven og i valgordning for de kirkelige valg (demokratireformen)

Sammendrag

Stortinget vedtok 21.mai 2012 grunnlovsendringene som var foreslått som ledd i kirkeforliket av 10.april 2008. Stortinget fattet samtidig et anmodningsvedtak hvor Stortinget ba regjeringen «på bakgrunn av Den norske kirkes behandling av forslag til valgordning, komme tilbake til Stortinget med egen sak om ny valgordning for Den norske kirke i løpet av våren 2013».

Denne saken er et ledd i Den norske kirkes behandling av forslag til valgordning. De første skritt ble tatt av Kirkemøtet 2012 under behandlingen av evalueringen av demokratireformen (sak KM 12/12). Det har siden vært sonderinger mellom Kirkerådet og departementet om aktuelle forslag til endringer i valgordningene. I brev av 11.09.2012 ber departementet Kirkerådet forestå en høring på aktuelle forslag til lovendringer.

Saken er avgrenset til de endringer som anses nødvendige som direkte oppfølging av demokratireformen, i denne omgang de overordnede endringene i valgordning med eventuelle lovendringer. Forslag til de konkrete regelendringer foran valget i 2015 som følger av dette og eventuelle andre forslag til justeringer av valgreglene tas det sikte på å legge fram for Kirkemøtet i 2014. I denne saken er det kun valg av Samisk kirkeråds leder til Kirkemøtet som berører valg av samiske representanter.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd er fornøyd med at formuleringen «1 medlem valgt utenom bispedømmerådene» foreslås tatt inn i ny § 24 i kirkeloven for å sikre at dagens ordning med valg av Samisk kirkeråds leder videreføres, Kirkerådet bes vurdere om det er behov for å tydeliggjøre i høringsdokumentet bakgrunnen for den foreslåtte formuleringen, slik at høringssvarene er informerte på dette punktet.
1. Samisk kirkeråd ber om at oppfølging av sak KM 12/12 punkt 6 om bedre ordning for valg av samiske representanter til bispedømmeråd og Kirkemøtet, samt oppfølging av punktet om samisk kirkelig demokrati i Strategiplan for samisk kirkeliv, forberedes som egen sak i Samisk kirkeråd i 2013. Sekretariatet bes følge opp dette.

SKR 19/12 Evalueringnemnda – orientering om nemnda og arbeidet

Sammendrag

Den norske kirke har en ordning for alternative veier til prestatjeneste, og Kirkerådets AU er ankeinstans for evalueringnemnda. Saken er i utgangspunktet en orienteringssak til Kirkerådet. Da føringer i Strategiplan for samisk kirkeliv har relevans for saken, legges saken også fram for Samisk kirkeråd, og behandles i lys av dette.

I 2000 ble Forskrift om tilsetning av menighetsprest endret slik at Kirkerådet kunne tilkjenne personer uten cand.theol. grad å ha tilsvarende kompetanse ut fra bestemte kriterier. Kirkerådet ble også bemyndiget til, når det forelå helt særskilte grunner, å fravike kompetansekravet for enkeltpersoner etter søknad fra biskop. Kirkerådet opprettet da en evalueringnemnd til å saksbehandle disse søknadene. I 2007 ble denne selvstendig, men med de samme instanser representert.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd viser til Strategiplan for samisk kirkeliv som i et eget oppfølgingspunkt sier at “det bør vurderes om det i større grad bør tilrettelegges for alternative veier til kateket, diakon- og prestatjeneste for samisktalende”. Kirkerådet bes merke seg dette i sitt videre arbeid med evalueringnemnda og alternative veier til prestatjeneste.

1. Samisk kirkeråd ber om at sekretariatet forbereder en sak om alternative veier til kateket-, diakon- og prestetjeneste i lys av føringene i Strategiplan for samisk kirkeliv. Det bes om at saken legges fram for Samisk kirkeråd i løpet av 2013 eller 2014. Strategiplanens delkapittel om behov for språk og kulturkompetanse (pkt 5.2) og delkapittel om rekruttering (pkt 5.12) vil ha særlig relevans for saken.

SKR 20/12 Trosopplæringsreformen – status 2012

Sammendrag

Trosopplæringsreformen har siden 2004 vært utviklet i Den norske kirke med en målsetting om å utvikle en systematisk og sammenhengende trosopplæring som vekker og styrker kristen tro, gir kjennskap til den treenige Gud, bidrar til kristen livstolkning og livsmestring og utfordrer til engasjement og deltakelse i kirke og samfunnsliv for alle døpte i alderen 0-18 år, uavhengig av funksjonsevne. Det ligger som en grunnleggende forutsetning at trosopplæringen skal være lokalt forankret og utvikles med utgangspunkt i lokale muligheter og særpreg.

Kirkerådet leder arbeidet med innføring av reformen i Den norske kirke i nært samarbeid med bispedømmerådene og i dialog med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene og relevante fagmiljø. I 2012 mottar 68 prosent av menighetene i Den norske kirke trosopplæringsmidler. Dette innebærer at 875 sokn er i ulike faser av reformarbeidet.

Kirkerådet rapporterer i august hvert år om status, resultater og erfaringer med reformarbeidet til Fornyings- og administrasjonsdepartementet. I årets rapport belyses særlig erfaringene knyttet til godkjenning av lokale planer og refleksjoner rundt mål, innhold og omfang i disse planene.

Vedtak:

Samisk kirkeråd ser på Trosopplæringsreformen som en nødvendig satsning og et viktig redskap for å realisere kirkens hellige ansvar for oppfølgingen av dåpen.

Gjennom arbeidet med Trosopplæringsreformen gjør kirken verdifulle erfaringer knyttet til ulike former for organisering og samarbeid. Strategisk planarbeid bidrar til systematisk og helhetlig tenkning om menighetsutvikling. Ambisiøse mål knyttet til alle døpte barn og unge i aldergruppen 0-18 år gjør Trosopplæringsreformen til et viktig redskap for å videreutvikle Den norske kirke som en levende folkekirke. Det har vært forutsatt at trosopplæringen skal ivareta samiske barn og unges samiske tilhørighet og identitet i rammen av trosopplæringen.

Samisk kirkeråd understreker nødvendigheten av at opptrappingen av reformen til et økonomisk nivå som tilsvarer 250 millioner i 2003-kroner fullføres så snart som mulig slik at døpte barn og unge, uansett bosted, får tilbud om en styrket og fornyet trosopplæring i sin hjemmemenighet. Rådet er bekymret for at særlige behov knyttet til samisk trosopplæring, som ivaretagelse av kultur, tospråklighet og demografi (jf KM 7/08, pkt 9), vil rammes ved manglende økonomisk opptrapping av reformen.

SKR 21/12 Liturgi for velsignelse av hus og hjem

Sammendrag

Saksdokumentet inneholder et utførlig sammendrag av høringen som pågikk våren 2012. I tillegg følger selve liturgiforslaget, som er revidert i lys av høringen.

Liturgien for velsignelse av hus og hjem bygger i stor grad på en lignende nordsamisk liturgi som ble vedtatt av Samisk kirkeråd i 2007. Den nordsamiske liturgien har i norsk oversettelse også vært brukt av prester ved en rekke anledninger i mange deler av landet. Nemnd for gudstjenesteliv mente det var behov for å utarbeide en

tilsvarende liturgi som kan vedtas av Kirkemøtet og inngå i gudstjenestereformen. Kirkerådet sluttet seg til det.

Hovedspørsmålet i høringen var om det er ønskelig å vedta en slik liturgisk ordning sammen med en veiledning, eller om det er ønskelig kun å utarbeide en veiledning. 19 av 25 høringsinstanser ønsker at det vedtas som en liturgi, og ikke kun som en veiledning. 6 av biskopene har avgitt høringssvar.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd er glad for at det etableres en liturgi for velsignelse over hus og hjem for bruk i hele Den norske kirke. Dette innebærer en anerkjennelse av en lang kirkelig praksis og tradisjon i samisk kirkeliv og setter kirken som helhet i stand til å imøtekomme et behov der stadig fler etterspør kirken.
1. Samisk kirkeråd slutter seg til det reviderte forslaget til Liturgi for velsignelse av hus og hjem.
2. Samisk kirkeråd ber om at det utformes en veiledning på bakgrunn av høringsdokumentet og høringen og ønsker å delta i utformingen av veiledningen.
3. Samisk kirkeråd ber om at forslaget til Liturgi for velsignelse av hus og hjem sendes til Bispemøtet for læremessig uttalelse.
4. Samisk kirkeråd ber å få saken tilbake til møtet i desember med tanke på å forberede saken til vedtak i Kirkemøtet 2013.

SKR 22/12 Romfolket og kirken

Sammendrag

Romfolket og kirken behandles som egen sak med begrunnelse i den voldsomme debatten om romfolk som oppstod i sommer, og den betydelige hets og trakassering som har fremkommet i ulike sammenhenger. Samisk kirkeråd står i en særstilling som sentralkirkelig råd ved å være et minoritetsorgan. Dette har relevans for Samisk kirkeråds behandling av saken. Mellomkirkelig råd og Komiteen for internasjonale spørsmål vil behandle saken særlig høsten 2012. Saken legges fram for rådet uten forslag til vedtak.

Vedtak:

Samisk kirkeråd vedtar følgende uttalelse:

UTTALELSE OM ROMFOLKET

1. Samisk kirkeråd er svært bekymret for den aktuelle situasjonen for romfolk i Norge. Rådet mener Kirken må fortsette å tale romfolkets sak som utsatt minoritet. Romfolket er medmennesker med krav på respekt og medmenneskelighet, og Kirken må vise dette gjennom sine holdninger og måte å møte romfolk på i menighetenes liv lokalt.
1. Samisk kirkeråd forutsetter at lokale og sentrale myndigheter iverksetter tiltak som ivaretar romfolkets krav på verdighet og medmenneskelighet. For Samisk kirkeråd dreier dette seg om enkle tiltak som:
 - Oppholds- og overnattingsmuligheter på angitte steder.
 - Sikring av et visst minimum av tilbud til sanitære tjenester.
 - Etablering av dialog- og kontaktgrupper med språklig og kulturell kompetanse som kan skape basis for kommunikasjon og avklaring også av de krav det norske samfunnet stiller til folk som oppholder seg i vårt land.

- Gi støtte til organisasjoner og institusjoner som har erfaring med og motivasjon til å hjelpe utsatte grupper, slik som Bymisjonen og Frelsesarmeen.
 - Utvikle nettverksbygging og løsningsmodeller mellom kommuner med sammenfallende utfordringer. Vi vet at noen kommuner allerede har satt i verk tiltak på dette feltet.
2. Samisk kirkeråd mener det også er behov for en tydeliggjøring av det nasjonale ansvaret. Samisk kirkeråd forventer at regjeringens handlingsplan for romfolk fra 2009 følges opp. Det er utviklet egne, europeiske programmer for å møte romfolk på en verdig og støttende måte. Regjeringen bør følge opp og ta nødvendige initiativ slik at Norge knyttes til slike programmer.
 3. Samisk kirkeråd vil gi følgende utdypende refleksjon i tilknytning til saken:

Alle mennesker har krav på å bli møtt med respekt og anstendighet. Måten vi møter mennesker på avslører våre verdier og vår medmenneskelighet. Det dreier seg om menneskeverd. Spesielt viktig er det når det dreier seg om fremmede og om grupper av mennesker som framstår som annerledes og som utfordrer oss kulturelt og sosialt. Sommerens reaksjoner på tilreisende grupper fra romfolket mange steder i landet, har dessverre vist at fremmedfrykt og kulturbasert menneskeforakt, er utbredt i Norge. Avisenes internetsider og debattspalter har demonstrert dette.

Romfolket utgjør en etnisk og kulturell minoritet i Europa som gjennom århundrer har vært utsatt for trakassering og forfølgelse. Store deler av denne befolkningsgruppa lever under svært vanskelige sosiale og økonomiske livsvilkår i sine respektive hjemland. De lever ofte utenfor etablerte sosiale systemer og ordninger med begrenset skolegang og uten ressurser. De stiller svakt i et arbeidsmarked som er mindre og mindre avhengig av ufaglært og sesongbasert arbeidskraft. Deres forsøk på å skaffe inntekter har gjort dem til tiggere, flaskesamlere og i bestefall kortsiktige enkelttjenester som stell i hage, utvasking av hus for private enkeltpersoner. Finanskrisen i Europa har tvunget mange av dem stadig lengre bort fra sine kjerneområder. Reise over lengre avstander innenfor rimelig korte tidsrammer er muliggjort gjennom moderne kommunikasjonsmidler og et nytt åpent oppholdssystem innenfor Schengenavtalen. Vi møter derfor romfolk fra Romania og Bulgaria også langt nord i Norge.

Romfolk er ikke først og fremst en gruppe, men enkeltmennesker. Når en mister enkeltmenneskene av syne, viser det seg enklere å hefte negative og generaliserende karakteristikk ved dem. Dette bestyrkes når språkbarrieren hindrer kommunikasjon. Når deres hovedbeskjeftigelse dessuten er tiggende på lett synlige steder, avdekker dessuten de store sosiale og økonomiske forskjellene som er i det europeiske samfunnet og utfordrer oss på mange plan, både følelsesmessig og praktisk. I sommer kom romfolk i mediamessig fokus ved forskjellige anledninger på flere steder i landet vårt. Erfaringene fra denne sommeren viser at den utfordring romfolket representerer ikke bare dreier seg om individuelle holdninger og personlig ansvar for norske medborgere, men også om hvordan vi som storsamfunn søker å finne løsninger på disse utfordringene. Her har våre politiske myndigheter både nasjonalt og lokalt et stort ansvar og store muligheter til å vise at vi er et samfunn som hegner om menneskeverdet og søker å vise medmenneskelighet, ikke minst overfor utsatte og sårbare mennesker.

4. Samisk kirkeråd ber Mellomkirkelig råd ta med seg Samisk kirkeråds uttalelse i sitt videre arbeid med respekt, verdighet og medmenneskelighet for romfolket.

SKR 23/12 Møteplan for Samisk kirkeråd 2013

Sammendrag

Saken tar hensyn til samordning av møteplan med de øvrige sentralkirkelige råd, samt til hvordan Samisk kirkeråds tidligere rådsmøter fordeler seg mellom ulike samiske bosettingsområder.

Vedtak:

Samisk kirkeråd vedtar følgende møteplan for rådsmøtene 2013:

1. møte 07. – 08. mars:

Kautokeino

2. møte 05. – 06. september:

Oslo

3. møte 28. – 29. november:

Hamarøy

SKR 24/12 Samiske kirkedager 2013 - orienterings sak

På grunnlag av notat framlagt i møtet ble rådet informert om status i planleggingen og forberedelsene av Samiske kirkedager 2013. Samisk kirkeråd tok informasjonen til orientering.

SKR 25/12 Kyrkja 18 – 30

Sammendrag

I 2009 behandla Kyrkjemøtet saka «*Myndig tru – mangfaldige fellesskap*». Innhaldet i vedtaket frå Kyrkjemøtet 2009 utfordrar Den norske kyrkja på alle plan til å vidareutvikla og fornya arbeidet med aldersgruppa 18-30. I samband med dette bad Kyrkjemøtet om å få attende ei større strategisak med bakgrunn i eit breiare erfaringsmateriale frå bispedømer, organisasjonar og kyrkjelydar.

Saka «Kyrkje 18-30» er i prosess på ulike nivå i kyrkja. Med at saka kjem attende til Kyrkjemøtet i 2013, ynskjer Kyrkjerådet å medverke til refleksjon, gje tilgang til ressursar og inspirasjon til handling om kva som er kyrkjens eigentlege oppdrag. Det har ikkje vore eit mål å kome med ei uttømmmande liste med tiltak, men å lyfte fram moglegheiter slik at det kan utviklast gode strategiar i kyrkjelydane, institusjonane og organisasjonane. Denne saka ber difor preg av å få fram erfaringar frå breidda av kyrkja, reflektere over utfordringar og peike på alternativ for handling. Om Kyrkje 18-30 vert ei vellukka satsing vil vere avhengig av samspel mellom fleire forhold: initiativ og innsats frå enkeltpersonar, råd og utval, organisasjonar og institusjonar.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd ønsker at saken Kyrkje 18-30 fremmes på Kirkemøtet i 2013 slik at den kan bidra til en samtale om kirken sitt oppdrag.
1. Samisk kirkeråd er opptatt av at samiske behov og perspektiv relatert til arbeidsgruppa 18-30 innarbeides i kirkemøtesaken. Kirkerådets administrasjon bes tas hensyn til føringene i Strategiplan for samisk kirkeliv (pkt. 5.8) i det videre arbeidet med saken.

2. Samisk kirkeråd registrerer med glede at Samisk kirkeråd nå har en egen ungdomsrådgiver på plass, og at man er i gang med å planlegge samling av samisk ungdom i den aktuelle aldersgruppen og forberede ungdomsprogram for Samiske kirkedager 2013.

SKR 26/12 Tilleggssaker

Følgende saker ble løftet fram på møtet og gjenstand for samtale i rådet.

- Bevaring og utvikling av det nordsamiske åndelige språk.
- Håndteringen av møtet mellom muslimer og kristne